

Sít'ové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín mimo CHKO Beskydy v roce 2014

Již druhou vegetační sezónu probíhal na vsetínsku projekt zaměřený na poznání aktuální druhové skladby flóry v okrese Vsetín. Tento sběr botanických dat mohl v letošním roce pokračovat díky projektu nazvanému Sít'ové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín. Projekt byl realizován na území vsetínského okresu, přesněji pouze na území ležícím mimo Chráněnou krajinnou oblast Beskydy, a navázal na pilotní část, která proběhla v roce 2013 (TKÁČIKOVÁ et al. 2013) s využitím metodiky použité během sít'ového mapování cévnatých rostlin na území CHKO Beskydy (POPELÁŘOVÁ et al. 2011).

Základním cílem mapování je zjištění přítomnosti všech druhů cévnatých rostlin v území. Pozorované rostliny se zaznamenávají do tzv. škrtačích seznamů k jednotlivým polím sít'ového mapování.

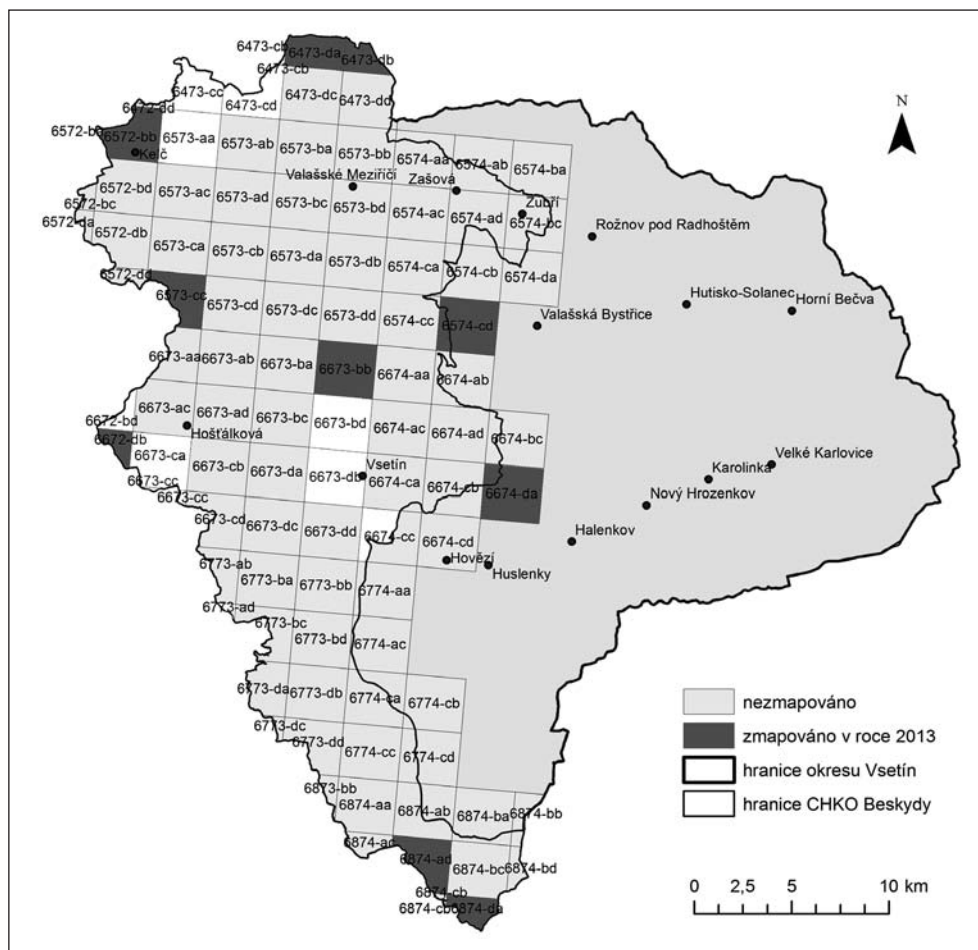
V roce 2014 mapování probíhalo v deseti mapovacích čtvrcích tak, aby co nejlépe zachytily druhovou diverzitu květeny vsetínského okresu. Čtverce byly vybrány tak, aby pokrývaly většinu biotopů vyskytujících se na území okresu a na ně svým výskytem vázaných druhů rostlin (Obr. 1). Výběr byl cílen také na pokrytí všech fytochorionů, což jsou: 76a. Moravská brána vlastní, 79. Zlínské vrchy, 80a. Vsetínská kotlina, 81. Hostýnské vrchy a 82. Javorníky.

Celkem bylo zaznamenáno 2075 údajů o výskytu cévnatých rostlin. Podle aktuálního červeného seznamu (GRULICH 2012) se tyto údaje týkají i 40 ohrožených či vzácnějších taxonů cévnatých rostlin (TKÁČIKOVÁ et al. 2014). Jsou to např. zástupci vstavačovitých (*Cephalanthera damasonium*, *Dactylorhiza fuchsii*, *D. majalis*, *Epipactis leutei*, *Listera ovata*, *Orchis mascula*, *O. pallens* a *Platanthera bifolia*), ale také některé druhy teplomilné (*Cirsium pannonicum*, *Geranium sanguineum* a *Pulmonaria mollis*), potvrzené v jihozápadní a severozápadní části okresu, nebo naopak druhy lesní až horské – vázané na zachovalé listnaté lesy (*Aquilegia vulgaris*, *Aconitum lycoctonum*, *Allium ursinum*, *Arum cylindraceum*, *Corydalis solida*, *Lilium martagon*, *Stachys alpina*) a jedlobučiny (*Blechnum spicant*, *Dentaria enneaphyllos*, *Dentaria glandulosa*, *Dryopteris borrieri*, *Veratrum album* subsp. *lobelianum*, *Veronica montana*). K fytogeograficky obzvláště významným druhům náleží skupina taxonů s vazbou na karpatská pohoří, které jen zřídka zasahují směrem na západ na střední a severní Moravu, a v některých případech až do Čech (*Carex pendula*, *Equisetum telmateia*, *Euphorbia amygdaloides*, *Hacquetia epipactis*, *Isopyrum thalictroides*, *Scilla kladnii*).

K nejvýznamnějším floristickým objevům je možno řadit nález **řeřišnice trojlísté** (*Cardamine trifolia*) v katastru obce Hošťálková. Tento alpsko-karpatský migrant se v ČR vyskytuje pouze ostrůvkovitě. Dosud byl znám výskyt mimo území vsetínského okresu v Hostýnských vrších a Moravskoslezských Beskydech. Tyto výskyty patří do karpatské arely druhu. Zatímco v Hostýnských vrších je výskyt na větším území v centrální části pohoří víceméně souvislý, v Moravskoslezských Beskydech se vyskytuje na několika navzájem izolovaných lokalitách. Roste zde v bučinách, jedlobučinách a smrčinách (i kulturních), na prameništích a podmáčených místech. Nově byla řeřišnice nalezena také na katastru obce Hošťálková. V ČR patří k druhům ohroženým (C3).

Všechny nalezené druhy byly následně zadány do Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP). Projekt sít'ového mapování cévnatých rostlin je víceletý. V průběhu projektu byla založena webová stránka projektu (www.mapovanivs.cz), která jej přibližuje široké veřejnosti.

Projekt byl realizován občanským sdružením Rosička ve spolupráci s Muzeem regionu Valašsko, p. o., a Moravskoslezskou pobočkou České botanické společnosti v rámci Národního programu Českého svazu ochránců přírody „Ochrana biodiverzity“, podporovaného Ministerstvem životního prostředí a Lesy České republiky, s.p.

Obr. 1: Území okresu Vsetín mimo CHKO Beskydy s deseti čtverci síťového mapování (bílé čtverce) zkoumanými v roce 2014.
Fig. 1: Vsetín region map showing ten grid cells (in white) surveyed in 2014.

LITERATURA

- GRULICH V. (2012): Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. *Preslia*, 84: 631–645.
- POPELÁŘOVÁ M., HLISNIKOVSÝ D., KOUTECKÝ P., DANČÁK M., TKÁČIKOVÁ J., VAŠUT R. J., VYMAZALOVÁ M., DVORSKÝ M., LUSTYK P. & OHRYZKOVÁ L. (2011): Rozšíření vybraných taxonů cévnatých rostlin v CHKO Beskydy a blízkém okolí (Výsledky mapování flóry z let 2006–2009). *Zprávy České botanické společnosti*, 46: 277–359.
- TKÁČIKOVÁ J., DANČÁK M., HLISNIKOVSÝ D. & HLAVATÁ J. (2014): *Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín v roce 2014*. Ms., 17 pp. [Depo: in: Muzeum regionu Valašsko, Valašské Meziříčí.]
- TKÁČIKOVÁ J., DANČÁK M., KOCIÁN P. & HLISNIKOVSÝ D. (2013): *Síťové mapování cévnatých rostlin v okrese Vsetín*. Ms., 14 pp. [Depo: in: Muzeum regionu Valašsko, Valašské Meziříčí.]

JANA TKÁČIKOVÁ

Muzeum regionu Valašsko, Horní náměstí 2, CZ-755 01 Vsetín; e-mail: tkacikova@muzeumvalassko.cz